

Kanta-Hämeen hyvinvointialueen palvelustrategia

Aluehallitus 02.03.2026 § 94

Valmistelija strategia- ja integraatiopäällikkö Teija Suorsa-Salonen, puh. 040 330 6610, teija.suorsa-salonen(at)omahame.fi, asiakkuusjohtaja Heli Aalto, puh. 050 306 5323, heli.aalto(at)omahame.fi, kehitys- ja ict-johtaja Toni Suihko, puh. 040 703 5159, toni.suihko(at)omahame.fi, toimialajohtaja Satu Ala-Kokko, puh. 050 306 2891, satu.ala-kokko(at)omahame.fi

Selostus

Uuden strategiakauden valmistelu

Uuden strategiakauden valmistelu aloitettiin alkuvuodesta 2025 aiemman strategian arvioinnilla ja toimintaympäristöanalyysillä (AV 27.5.2025 § 42). Tämän jälkeen strategian valmistelu eteni siten, että aluevaltuusto vahvisti hyvinvointialueen arvot ja merkityksen sekä päätti uusista strategisista painopisteistä lokakuussa 2025. (AV 28.10.2025 § 93)

Aluevaltuuston lokakuun päätöksen jälkeen prosessia on jatkettu palvelustrategian valmistelulla. Valmistelua toteutetaan yhteistyössä poliittisten päättäjien, asukkaiden, henkilöstön ja sidosryhmien kanssa. Palvelustrategia valmistellaan päätöksentekoon kevään 2026 aikana.

Palvelustrategian lainsäädännöllinen perusta

Palvelustrategiasta säädetään sosiaali- ja terveydenhuollon järjestämisestä annetussa laissa. Hyvinvointialueen on laadittava taloutensa ja toimintansa suunnittelua ja johtamista varten sosiaali- ja terveydenhuollon palvelustrategia osana hyvinvointialuestrategiaa. Palvelustrategiassa on otettava huomioon hyvinvointialueesta annetun lain mukaiset sosiaali- ja terveydenhuollon valtakunnalliset tavoitteet.

Palvelustrategiassa hyvinvointialue päättää järjestämisvastuulleen kuuluvan sosiaali- ja terveydenhuollon pitkän aikavälin tavoitteet. Lisäksi hyvinvointialue asettaa palvelustrategiassa tavoitteet sille, miten sosiaali- ja terveydenhuollon palvelut toteutetaan ottaen huomioon hyvinvointialueen asukkaiden tarpeet, paikalliset olosuhteet, palvelujen saatavuus ja saavutettavuus sekä kustannusvaikuttavuus.

Hyvinvointialueen asukkaiden ja palvelujen käyttäjien osallistumis- ja vaikuttamismahdollisuuksista palvelustrategian laadinnassa säädetään hyvinvointialueesta annetussa laissa. Hyvinvointialueen on julkaistava palvelustrategiansa julkisessa tietoverkossa.

Kanta-Hämeen hyvinvointialueen palvelustrategia

Kanta-Hämeen hyvinvointialueen palvelustrategian sisältö jakaantuu luonnosvaiheessa karkeasti kahteen kokonaisuuteen. Ensimmäinen kokonaisuus koostuu palvelustrategian laadintaa ohjaavista reunaehdoista ja palveluiden nykytilan kuvauksesta (luvut 1-3) sekä hyvinvointialueen strategian perustasta (luku 4).

Luvussa 4 kuvatut hyvinvointialueen arvot, merkitys ja strategiset painopisteet muodostavat perustan palvelustrategialle. Vaikuttavuus läpileikkaa ja sisältyy kaikkiin strategisiin painopisteisiin. Vaikuttavuuden määritelmä Kanta-Hämeen hyvinvointialueen strategiassa tarkennetaan valmistelun edetessä kevään aikana.

Toinen palvelustrategian sisältökokonaisuus koostuu luvusta 5, eli strategisten painopisteiden kuvauksista ja niiden alle kootuista ohjaavista sisällöistä sekä periaatteista painopisteittäin. Luku 5 muodostaa palvelustrategian keskeisimmän sisällön lausuntopyyntöä näkökulmasta.

Lisäksi palvelustrategian luonnoksessa kuvataan toimeenpanoa tukevia ohjelmia ja suunnitelmia (luku 7). Palvelustrategian lopussa tullaan kuvaamaan toimeenpanon, seurannan ja arvioinnin kannalta keskeiset asiat. Em. kuvaukset kirjoitetaan valmistelun edetessä (luku 8).

Palvelustrategian valmistelun eteneminen

Palvelustrategian valmistelussa on otettu laajasti huomioon eri sidosryhmien näkemyksiä, hyödyntämällä esimerkiksi eri yhteyksissä tehtyjen kyselyjen vastauksia tai muulla tavoin kerättyä tietoa. Lisäksi hyvinvointialueen aluevaltuustolle, lautakunnille ja vaikuttamistoimielimille sekä henkilöstön edustajille on järjestetty palvelustrategiatyöhön liittyviä seminaareja tai työpajoja.

Seuraavaksi palvelustrategian luonnos on mahdollista lähettää käsiteltäväksi ja lausuttavaksi hyvinvointialueen omille toimielimille sekä hyvinvointialueen eri sidosryhmille. Lausuntoaikana asukkailta kerätään näkemyksiä palvelustrategian jatkovalmisteluun Ota kantaa - verkkopalvelun kautta. Lautakunnat tekevät palvelustrategiasta ennakkovaikutusten arvioinnin.

Luonnos ei ole valmis asiakirja, vaan palvelustrategian valmistelua jatketaan lausuntokierroksen aikana sekä sen jälkeen lausuntokierroksella saadun palautteen perusteella. Aluevaltuusto käsittelee palvelustrategian luonnosta huhtikuun lopussa olevassa seminaarissa. Tavoitteena on tuoda esitys palvelustrategiasta aluehallitukselle siten, että aluevaltuusto voi päättää palvelustrategiasta toukokuussa.

Liitteenä on Palvelustrategialuonnos 2026 – 2030 ja lausuntopyyntö. (SA-K)

Toimivallan peruste

Kanta-Hämeen hyvinvointialueen hallintosääntö 9.3 § 1 kohta ja 10.4 § 2 kohta

Hyvinvointialuejohtajan päätösesitys

Aluehallitus päättää

1. lähettää palvelustrategian luonnoksen lausuttavaksi elämänkaarilautakunnalle, terveyden ja toimintakyvyn edistämisen lautakunnalle, turvallisuuslautakunnalle, integraatiovaliokunnalle, vaikuttamistoimielimille sekä Kanta-Hämeen hyvinvointialueen sidosryhmille liitteenä olevan lausuntopyyntökirjeen jakelulistan mukaisesti
2. valtuuttaa strategia- ja integraatiopäällikön tekemään vähäisiä muutoksia lausuntopyyntökirjeeseen.

Päätös

Aluehallitus hyväksyi päätösesityksen.

Riku Bitter poistui kokouksesta tämän asian käsittelyn aikana ennen päätöksentekoa.

Täytäntöönpano

Muutoksenhaku Ei muutoksenhakuoikeutta

Vammaisneuvosto 26.03.2026 § 11
3697/00.01.02.00/2025

Valmistelija

strategia- ja integraatiopäällikkö Teija Suorsa-Salonen, puh. 040 330 6610, teija.suorsa-salonen(at)omahame.fi, erityisasiantuntija Tuula Salminen, puh. 050 562 6202, tuula.salminen(at)omahame.fi

Selostus

Kanta-Hämeen hyvinvointialueen aluevaltuusto on lokakuussa 2025 (AV 28.10.2025 § 93) vahvistanut hyvinvointialueen arvot ja merkityksen sekä päättänyt uusista strategisista painopisteistä. Strategiaprosessia on jatkettu tämän jälkeen palvelustrategian valmistelulla.

Hyvinvointialueen on laadittava taloutensa ja toimintansa suunnittelua ja johtamista varten sosiaali- ja terveydenhuollon palvelustrategia osana hyvinvointialuestrategiaa. Palvelustrategiassa on otettava huomioon hyvinvointialueesta annetun lain mukaiset sosiaali- ja terveydenhuollon valtakunnalliset tavoitteet.

Palvelustrategiassa hyvinvointialue päättää järjestämisvastuulleen kuuluvan sosiaali- ja terveydenhuollon pitkän aikavälin tavoitteet. Lisäksi hyvinvointialue asettaa palvelustrategiassa tavoitteet sille, miten sosiaali- ja terveydenhuollon palvelut toteutetaan ottaen huomioon hyvinvointialueen asukkaiden tarpeet, paikalliset olosuhteet, palvelujen saatavuus ja saavutettavuus sekä kustannusvaikuttavuus. Palvelustrategiassa pyritään kokonaisvaltaisesti huomioimaan kantahämäläisten hyvinvoinnin ja terveyden ja arjessa pärjäämisen näkökulmat.

Aluehallitus on käsitellyt palvelustrategialuonnosta kokouksessaan 2.3.2026 § 94 ja päättänyt lähettää luonnoksen lausuttavaksi mm. vaikuttamistoimielimille. Lausuntopyyntöön liittyvät kysymykset ovat:

- Miltä luvun 5 painopisteiden sisällöt näyttävät vaikuttamistoimielimenne näkökulmasta?
- Puuttuuko luvusta 5 teidän näkökulmastanne palvelustrategian sisällöstä jotakin?

- Mitä hyvää palvelustrategiassa on vaikuttamistoimielimien edustamien asukasryhmien näkökulmasta?
- Mitä riskejä tai puutteita näette edustamienne asukasryhmien (nuoret, ikääntyneet, vammaiset) näkökulmasta?
- Mitä riskejä ja mahdollisuuksia näette strategian toimeenpanossa vaikuttamistoimielimenne edustaman asukasryhmien näkökulmasta?
- Miten yhteistyötä hyvinvointialueen ja vaikuttamistoimielimenne välillä tulisi vahvistaa strategian toteuttamiseksi?
- Onko palvelustrategiaan liittyen muuta, mitä haluaisitte tuoda esiin asukkaiden äänen ja vaikuttamisen näkökulmasta?

Lausunto pyydetään toimittamaan viimeistään 10.4.2026 Webropol-linkin kautta.

Vaikuttamistoimielimille on järjestetty palvelustrategiaa koskeva infotilaisuus 23.3.2026.

Liitteenä on lausuntopyyntö Kanta-Hämeen hyvinvointialueen palvelustrategialuonnokseen, Kanta-Hämeen hyvinvointialueen palvelustrategialuonnos 2026–2030 sekä toimintaympäristöanalyysi.

Puheenjohtajan päätösesitys

Vammaisneuvosto kokoaa keskustelun jälkeen lausuntonsa palvelustrategiasta.

Päätös

Vammaisneuvosto päätti keskustelunsa myötä lausua palvelustrategialuonnoksesta seuraavasti:

- ”Lihaa luiden lisäksi” kaivattiin, teksti oli aika yleisluontoista.
- Kirjattuna näkyy, että henkilökohtainen apu toteutetaan 100 % ostopalveluina. Tämä ei pidä paikkaansa. Osa on palvelusetelillä tai työnantajamallilla. Tämä tulisi näkyä. Prosenttimäärät hyvä tuoda näkyviin.
- Hyvät yhteydet palveluntuottajiin on tärkeää.
- Asiakas keskiössä on hyvä lähtökohta, koska jokaisella vammaisella henkilöllä on omat yksilölliset tarpeensa. Miten saadaan kuuluviin jokaisen ääni?
- Yhteinen suunta tärkeä. Uuden vammaispalvelulain toteuttaminen teettää työtä, mutta tahtotila sen toteuttamiseen näkyy vammaispalveluissa.
- Vastuutyöntekijää pidetään erittäin hyvänä. On tärkeää, että siihen on sisällytetty myös joustavuutta, ja mahdollisuus vaihtoon, jos se tuntuu tarpeelliselta.
- Suuret linjat koetaan onnistuneina. Yksityiskohtien runsaus hengästyttävä.
- YK:n vammaisten ihmisoikeussopimus tulisi näkyä asiakirjan pohjana.

- CRPD:n ja muun lainsäädännön mukaiset kohtuulliset mukautukset tulisi näkyä, missä niitä voidaan käyttää.
- Vammaisneuvoston rooli: onko riittävän vahva ja näkyvä riittävästi?
- Digitalisaatiossa on paljon hyvää, mutta ne eivät ole kaikille saavutettavia. Tulee varmistaa digipalveluiden saavutettavuus ja tarvittaessa turvata vaihtoehtoiset tavat. On myös pidettävä huoli digitaalisten palveluiden käytössä tarvittavien taitojen ja tuen ylläpitämisestä. Samoin tulee arvioida ja taata mahdollisuus keskitettävien palveluiden käyttöön. Saavutettavuuden yhdenvertaisuuteen on kiinnitettävä huomiota.
- Vammaisten ihmisten arki: mahdollisuus elää omaa elämää on tärkeää; tämä tulisi turvata säästötarpeista huolimatta. Vammaisystävällinen hyvinvointialue.
- Kriisitilanteissa sosiaalityöntekijöiden yhteystiedot on tärkeä olla asiakkailta tiedossa; lisää turvallisuuden tunnetta.
- Ennaltaehkäisyyn panostamisessa on hyvä, että kuntien liikuntatoimet ovat mukana erityisryhmien liikkumisen mahdollistamisessa. Samoin muut toimijat, kuten työllisyysalueet. Yhdistykset ovat keskeisessä roolissa vertaistuen ja tiedon jakamisessa, niin alkuvaiheessa kuin myöhemminkin.
- Mittarit: vammaisten henkilöiden osalta ei ole kovin paljon mittareita olemassa, paitsi palveluiden saatavuuden osalta. Henkilökohtaistuneet mittarit. Mittaristoa olisi hyvä kehittää, etenkin, kun menossa on lainsäädäntöuudistuksia, jotka vaikuttavat palveluiden järjestämiseen ja tuottamiseen (esim. sosiaalihuoltolaki, vammaispalvelulaki).
- Vammaispalveluiden määrääjoissa pysyminen olisi hyvä nostaa esiin. Niissä pysyminen kuvaisi palveluiden saatavuutta.
- Valmistelun arvopohja on konkreettinen elementti vammaisten henkilöiden palveluiden näkökulmasta.
- Osallisuuden tuen toteutuminen tuntimäärineen tulisi varmistaa.
- Viitaten lukuun 5.2.1 vammaisten henkilöiden haasteiden tunnistaminen ennakoivasti on tärkeää; tässä asiassa voi vammaisneuvosto tuottaa ymmärrystä hyvinvointialueelle. Tämän yhteistyön toimivuuden lisäämiseen on hyvä panostaa.
- Esteettömyys on vammaisille henkilöille ykkösasia. Esteettömyydessä tulee huomioida muukin kuin liikkumisen esteettömyys. Vammaisneuvoston hyödyntäminen hyvinvointialueen palvelujen esteettömyyden huomioimisessa jo ennalta.
- Palveluiden fyysisessä keskittämisessä tiettyihin paikkoihin on vammaisten henkilöiden osalta se riski, että esim. liikuntavammaiset eivät pääse palveluiden luo.
- Teknologia ei saa korvata ihmistä silloin kuin se heikentää palveluiden laatua. Asiakkaan suostumus tulee olla ja teknologisten palveluiden soveltuvuutta tulee arvioida palveluiden edetessä.
- Vaikka palveluissa on paljon yhtenevyyttä ikäihmisten palveluiden kanssa, tulee vammaiset henkilöt huomioida omana kokonaisuutenaan.

- Yhteistyötä hyvinvointialueen ja vaikuttamistoimielimen välillä vahvistaa tutuksi tuleminen, yhteiset seminaarit ja tietojen vaihto.

- Tärkeää on tukea ja antaa vammaisille henkilöille mahdollisuus elää itsenäistä elämää (mikä tulee myös halvemmaksi) ja tukea tätä myös palvelustrategian kautta.

Merkittiin, että pykälän käsittelyn aikana kokouksesta poistuivat Satu Heinonen klo 17:50 ja Salla Fagerström klo 17:58.

Täytäntöönpano

Asiaote / aluehallitus
Päätösote / strategia- ja integraatiopäällikkö Teija Suorsa-Salonen,
asiakkuusjohtaja Heli Aalto, kehitys- ja ict-johtaja Toni Suihko,
toimialajohtaja Satu Ala-Kokko

Muutoksenhaku

Ei muutoksenhakuoikeutta